

Ezer ajándék olvasóinknak!

árma plačena u gotovom!

Cena - ára 1 dinár

BUDAPEST

T. c. Dunaposta

IV. Semmelweis u. 15 I. 4.

Heti Ujság

Noviszád, 1937 november 8. hétfő

Urednik — Szerkeszti
Andrée Dezső

18. évfolyam 306. szám

A római hármás jegyzőkönyv nem a szovjetkormány, hanem csak a Komintern külföldi tevékenysége ellen irányul

A japánok Sanghaj mellett átkeltek a Szucsau folyón

A nemzetközi politika eseménye változatlanul az a bolsevista-ellenes egyezmény, amelyet szombaton irtak alá Rómában Németország, Olaszország és Japán képviselői. Római jelentés szerint a Tribuna kiemeli, hogy a megegyezés értéke messze meghaladja a szokásos nemzetközi egyezmények jelentőségét. A Lavoro Fascista azt írja, hogy a jegyzőkönyv megpecsételi a gyakorlatban már jövedelje követett politikát. Nem irányul egy állam ellen sem, hanem csak a kommunista Internacionálé működése ellen. Minthogy a moszkvai kormány maga is különbséget tesz a szovjetkormány és a Komintern között, a római megállapodás a moszkvai kormányra sem vonatkozik, hanem csak a Kominternek Szovjetorszá-

gon kívüli mozgalmára.

Az angol lapok is részletes jelentéseket közölnek az egyezmény aláírásáról és kiemelik, hogy csatlakozás céljából nyitva áll minden nemzet számára.

JEGYZÉK JAPÁNHOZ

A távolkeleti viszály ügyével foglalkozó brüsszeli értekezlet jegyzékét intézett a japán kormányhoz. A jegyzék hangsúlyozza, hogy Japán közreműködése különösen kívánatos a megbeszéléseken. A hatalmak képviselői lehetségesnek tartják, hogy e tekintetben eloszlatják Japán aggályait és azt óhajtják tudni, hogy a japán kormány kész-e egy vagy több kiküldöttet megbízni, akik bizonyos korlátolt számú hata-

lom képviselőivel eszmecserekre lépnek. Az eszmecsere célja a viszály elintézése lenne.

SIKERÜLT ÁTKELÉS

A japánoknak Sanghaj mellett sikerült hidat verniök a Szucsau folyón. A hidon nagy erősítéseket küldtek át a tulsó partra.

Sanghaji megbízható forrásból eredő hír szerint a japánok Sanghajtól délre, Hangcsunál, azon a helyen, ahol a Sanghajból Hangcsuba vezető ut a fengerpartot érinti, szintén csapatokat szállítottak partra. A csapatokat 40 teherhajó vitte, amelyeket számos hadihajó kísért. A csapatok partraszállítása mesterséges ködben történt. Ezeket a csapatokat Észak-Kínából irányították ide.

szék elé állították a pénzügyminisztert, kijelentve, hogy az általa kidolgozott költségvetés adatai tévesek, az egyensúly csak látszólagos és a jövő költségvetési évben voltaképp több milliárd frank deficit mutatkozik. A francia sajtó kétségtelesen tartja, hogy a francia baloldal a pénzügyminiszter bukását tűzte ki céljául.

A bolgár király expresszvonatot vezetett Angliában

Borisz bolgár király, Joanna királyné és Mária Lujza hercegnő

Londonból jelentik: Boris bolgár király, aki — mint ismeretes — szenvedélyes vonatvezető — a Midland Railway-társaság expresszvonatát egész Bletchley-ig vezette, óránként 88 mérföldes sebességgel. A király elragadtatással nyilatkozott az utról és ragaszkodott hozzá, hogy visszafelé is ő vezesse a vonatot. A vonat mozdonyra, a híres „Koronázási skót” az angol birodalmi vasutak gyorsasági rekordját tartja. Ez a rekord 114 mérföldes sebesség óránként.

A Névtelen Hős beszél

Nagyszabású béketüntetés Londonban a fegyverszünet napján

Londonból jelentik: November 11-én, a fegyverszünet évfordulóján az angol főváros nagyszabású béketüntetést rendez. Háromszázötvenezer önkéntes hölgy 42 millió flandriai pipacsot fog Anglia utcáin árusítani. A Szent Pál székesegyházban Howston Vince tiszteletes, aki mielőtt papi pályára lépett, színész volt, eljásza „A Névtelen Katona beszél” című rövid melodramáját. A lelkész az elesett hős szellemét megszemélyesítve, véres egyenruhában jelenik meg az oltár előtt és halk zene kíséretében tulvilági szöveget intéz a világ népeihez, kérdezve:

— Hol a béke, amelyért életemet áldoztam? Hol a boldogság, jólét és barátság?

Törökország buvárnaszádót épít

Ankarából jelentik: Kemal Ataturk köztársasági elnök a parlament megnyitó ülésén közölte, hogy Törökország máris saját buvárnaszádóépítő gyárral rendelkezik. Legközelebb több repülőgépgyár létesül Törökországban, mivel az ország a fegyverkezési ipar terén teljesen át akar térni az önellátásra.

A belga király londoni utja

Az belga király 16-án érkezik az angol fővárosba

Londonból jelentik: Mint hivatalosan közlik, Lipót belga király november 16-án Londonba érkezik, ahol 19-ig marad. A belga uralkodót a hajón a gloucesteri herceg, a londoni pályaudvaron pedig György király és a kormány tagjai fogadják. Lipót király londoni tartózkodásának főbb programjai a követ-

kezők: hivatalos disztribúció a Buckingham-palotában, a diplomáciai testület tagjainak fogadása, disztribúció a belga követségen az angol uralkodópár részvételével, végül pedig Eden külügyminiszter ad disztrakciót az angol uralkodó tiszteletére a külügyi hivatalban.

A francia demokrata unió a kormány ellen

A szélsőbal meg akarja bukítani Bonnet pénzügyminisztert

Párisból jelentik: A francia demokrata unió Nizzában ülést tartott. Az ülésen határozati javaslatot fogadtak el, amelyben rendkívül élesen foglaltak állást a mostani francia népfrent-irányzat, illetve a francia kormány ellen. A francia demokrata unió azzal vádolja a kormányzatot, hogy a népfrent-kormány két táborra szakította a francia népet s ezzel lehetetlenné tette a társadalmi béke helyreállítását és a gazdasági fellendülést. A népfrent-kormány

— mondja a határozat — tönkretette a francia nép vásárlóképeségét, megrendítette a pénzügyi egyensúlyt és semmivé tette a francia középosztályt. Emellett a kormányt, amely tulajdonképpen nem a nép, hanem a frakció-kormány, nem sikerült megoldani egyetlen fontos kérdést sem.

A francia kamara pénzügyi bizottságában a szocialista és kommunista bizottsági tagok feltűnő támadást intéztek Bonnet pénzügyminiszter ellen. Valóságos-ítelő-

A párisi egyetem megnyitására tüntettek a közoktatási miniszter ellen

Párisban most nyitották meg ünnepélyesen az egyetem előadásait. A Sorbone disztermében tartott ünnepi közgyűlés alkalmából, amelyen Lebrun köztársasági elnök is megjelent,

a diákok heves tüntetést rendeztek Zay közoktatásiügyi miniszter ellen.

A tüntető diákokat eltávolították, majd folytatták az ünnepi ülést. Tizenkét tüntetőt letartóztattak.

Reggeli levél

Vízvezetési illeték

A noviszádi vízvezeték megvalósítása ma életszükséglet. — Egészen természetes, hogy ez anyagi megterhelésekkel jár, de ezt a terhet mindenki szívesen vállalja, mert egészsége érdekében hozza meg. Kérdés azonban az, hogy milyen legyen a megterhelés és kik viseljék. Tisztában kell ugyanis azzal lenni, hogy a vízvezeték építésére kölcsönt kell felvenni és annak a kölcsönnek a kamatait már akkor fizetni kell, amikor a vízvezeték még semmi hasznot nem jelent a városnak. Ezeknek az előzetes költségeknek a fedezéséről kell gondoskodni. A város vezetősége körében — bár ezt egészen nyíltan nem mondták — az a terv, hogy a vízvezeték költségeit, illetve a felveendő kölcsön kamatait a városi pótdadó felemelése révén fizessék. Ezen az a körülmény készített több városi bizottsági tagot, hogy a városi közgyűlésen felszólaljon és tiltakozzon a pótdadó felemelése ellen. Volt olyan, aki csak azért tiltakozott ellene, mert elvöl ellenzi a pótdadó felemelését, volt azonban olyan is, aki azért tiltakozott a pótdadó általános felemelése ellen, mert igazságtalannak tartja, hogy azok is viseljék a vízvezeték terheit, akik egyelőre nem élvezik annak előnyeit. A város ugyanis egyelőre csak a belső részeket akarja ellátni vízvezetékkel, míg a külső területek csak később kapnának vízvezetékot. Ez az utóbbi álláspont érthető és ezért olyan megoldást kell találni, amely egyrészt lehetővé teszi a vízvezeték ideiglenes költségeinek fedezését, másrészt viszont a megterhelésnek is olyannak kell lenni, hogy azok, akiknek egyelőre nincsen semmi hasznuk a vízvezeték-ből ne fizessenek annyit, mint azok, akik előbb kapnak vezetékű vizet.

Ennek a kérdésnek a megoldása pedig igen egyszerű. Egyáltalán nem kell a városi pótdadót felemelni, hanem a csatornázási illeték mintájára be kell vezetni a vízvezetési illetéket is. Ezt az újabb jövedelmi forrást a város nagyon kihasználhatná és ugyanakkor igazságosan terhelné meg a város lakosságát. A vízvezetési illeték kérdését úgy kellene megoldani, hogy azt mindenki fizesse, tekintet nélkül arra, mikor kapja meg a vízvezetékot, mert előbb vagy utóbb minden városrésznek lesz víze. Azokban a városrészekben, ahol előbb kapnak vizet, magasabb illetéket fizetnének, mint azokban a városrészekben, ahol később lesz víz. A vízvezetési illetéknek sehohsem szabad túlmagasnak lenni, mert ez nagy megterhelést jelentene a háztulajdonosokra. Számolni kell azzal is, hogy a vízművek két év alatt kiépülnek és akkor már vízdíjat fizetnek a fogyasztók, úgy, hogy akkorra az illetékeket teljesen meg is lehetne szüntetni. Ily módon a vízvezeték előzetes költségeinek a fedezéséhez mindenki hozzájárulna. Azok, akik előbb kapnak vizet nagyobb mértékben, azok pedig, akik később kapják meg, kisebb mértékben.

Pontos számítást kell természetesen végezni, hogy megállapítsák mennyi az az összeg, amire előzetesen szükség van és milyen arányban

Anglia újabb csatlakozást küld Palesztinára

A nagymufti egyelőre Szíriában telepszik le

Rabatból jelentik: Az északafrikai francia hatóságok tovább folytatják erőlyes rendszabályukat az arab nacionalista mozgalom ellen. Rabatban a büntetőbíró két hónaptól egy évig terjedő fegyházra ítélte 14 arabot. Dzsidsziliben a sztrájkoló kikötőmunkások megtámadták a sztrájkőröket. A városban több összetűzésre került sor. A rendőrök kövekkel dobálták meg. Több tüntetőt letartóztattak.

Londoni jelentés szerint több angol hadihajó a dél-transzjordániai Akaba kikötőjében csapatokat szállított partra az ottani zavargások elfojtására. Akaba ahhoz a terület-

részhez tartozik, amelyet Szauz már régóta Arábiának követel.

A Times értesülése szerint a jeruzsálemi nagymufti engedélyt kapott arra, hogy Libanonban telepedhessék le. A nagymufti ígéretet tett, hogy tartózkodik minden politikai tevékenységtől.

Damaszkuszi jelentés szerint Martel gróf, Szíria főkörmánybiztosa közölte a szíriai kormányval, hogy Franciaországnak nincs kifogása a nagymufti tartózkodási engedélyének meghosszabbítása ellen, a palesztinai arabok többi vezetőjét azonban ki kell utasítani a francia mandátumos területről.

A noviszádi katolikus hitközség rendezte a hitközségi adó kérdését

A noviszádi római katolikus hitközség vezetősége az idén rendezte a hitközségi adó ügyét. A múltban az adókiutetések nem voltak rendszeresek és olyan kevés hitközségi adó folyt be, hogy a rendelkezésre álló összeg egyáltalán nem volt elegendő azoknak a költségeknek a fedezésére, amely kiadásokat a befolyó hitközségi adóból kellett volna kiegyenlíteni. A noviszádi katolikus hitközség ezért egész eddigi adókiutetési rendszerét megváltoztatta.

Jugoszlávia több vallásai, így elsősorban a pravoszláv szerb egyház vezetősége az állami egyenes adó alapján veti ki a pátriárkai pótdadót, valamint az egyes egyházmegyék pótdadóját is. Ezt a példát használta fel a noviszádi katolikus hitközség, amikor a hívek hitközségi adóját az állami adó alapján vetette ki. Az új rend természetesen nem ment minden zökkenő nélkül és ezért azonnal a kérdéssel fordultak a hitközség vezetőségéhez, hogy milyen tapasztalatokat szűrték le a hitközségi adó megreformálásával kapcsolatosan.

— A hívek nagyrésze megértéssel fogadta a hitközségi adó kérdésének átszervezését. Mi az állami adókiutetések alapján állapítottuk meg a hitközségi adót. Nagyon sok esetben azonban régebbi adóalapot kaptunk, amely nem felel meg a mai helyzetnek. Ezért kézbesítünk, amikor kikézbcsítette a hitközségi adókiutetéséről szóló értesítést,

minden egyes hívőnkét megkért arra, hogy fáradjon be a

kell megállapítani a vízvezetési illetéket a város belső és külső részeinek háztulajdonosai között. A vízvezeték szempontjából azonban igen hasznos lenne, ha az illetéket már a jövő költségvetési évtől kezdve fizetnék a város polgárai, tekintet nélkül arra, mikor kezdik meg a vízművek építését, mert ilyen módon nagyobb összeg állana a város rendelkezésére a munka megindulásakor. A terv részletes kidolgozása

hitközségi irodába, ott mutassa be állami adókiutetési értesítését és akkor ennek alapján állapítják meg a hitközségi adót,

ha azt történetesen egy régebbi, magasabb összegű állami kiutetési javaslat alapján állapították meg. Híveink nagyrésze megfogadta ezt a tanácsot, bejött a hitközségi irodába, ahol minden további nélkül az állami adókiutetési értesítés alapján állapították meg hitközségi adóját.

— Az adófizetés is folyik, de azért meg kell sürgetnünk a híveket, hogy pontosabban teljesítsék kötelezettségüket, mert a hitközségnek jogában áll a városi végrehajtók útján is beszélni a hitközségi adót a nemfizetőktől. Reméljük azonban, hogy erre nem kerül sor és mindenki eleget tesz majd kötelezettségének.

— Ezzel kapcsolatosan a régi hátralékosok figyelmét is fel akarjuk hívni adófizetési köteleységük teljesítésére.

A hitközségi vezetőség a régi hátralékosoknak megengedte, hogy hátralékokat részletekben törlesszék, ha azonban ennek nem tennének eleget, úgy kénytelenek lennénk hatósági uton biztosítani magunknak az összeg befizetését.

Nem szeretnénk azonban senkinek sem kellemetlenkedni és ezért ez uton is kérjük a régi hátralékosokat, hogy tartsák be a részleteket, mert ezzel magukat kimélik meg felesleges zaklatásoktól és a hitközséget is felesleges munkától.

már nem a mi munkánk arra ott vannak a város illetékes ügyosztályai, de azt hisszük, hogy a csatornázási illeték kiszabását lehetne alapul és mintául venni a vízvezetési illeték megállapításánál. Így nem kellene a pótdadót emelni, viszont a vízvezetési kölcsön kamatait fizetése a vízművek üzembehelyezése előtt is biztosítva lenne.

TOMAN SÁNDOR

A MILOI VÉNUSZ REJTIVÉNYE

Gyűjtse össze ezeket a naponként megjelenő kis figurákat. 120 darabból kirakhatja a milói Vénusz lapunkban megjelenő alakját. A helyes megoldáshoz minden figurára szükség van.

A megfejtés csak türelem kérdése. A megfejtőket 75.000 dinár értékű 1000 darab gyönyörű tárggyal jutalmazzuk. Aki figurákat kívánni elmulaszt, olyképen pótolhatja, hogy a ap ellenértékét bélyegben, választ-bélyeggel együtt beküldi kiadóhivatalunkba.

A szovjet fennállásának 20. évfordulója

Moszkvában most ünneplik a szovjet fennállásának 20. évfordulóját. A moszkvai nagy színházban tartott ünnepségen Molotov nagy beszédet mondott és éltette a spanyol és kínai nemzetet. A megnyitó ünnepség után nagyszabású katonai díszszemle volt a Vörös téren. Az évforduló alkalmából Voroszilov hadseregparancsot adott ki, amelyben

a szovjethadsereg tagjainak újból köteletségévé teszi a kíméletlen harcot a trockijisták és a különféle árnyalatu bolsevista-ellenes elemek ellen.

A Reuter-iroda moszkvai jelentése szerint a kommunista Internacionálé a világ demokratikus hatalma-it kiáltványban szólította fel, hogy alakítsanak nemzetközi munkásfrontot a nemzeti szocializmus és fassizmus ellen.

A béke napjának meg- ünneplése Noviszádon

A noviszádi Kolo szrpszkij szesztara, november 11-én a világháborút befejező fegyverszünet megkötésének napján üli meg a béke ünnept Noviszádon. Dél előtt az összes noviszádi templomokban gyásztisztviszletek lesznek Boldogult Egyesítő Vitéz Alekszandar királyért és a háboruban elesett hős hálottakért, délután hat órai kezdettel pedig ünnepi ülést tartanak a báni palota dísztermében. Az Istentisztelet sorrendje a következő: dél előtt 9 órakor a belvárosi plébánia templomban, 10 órakor a pravoszláv püspöki templomban, 11 órakor pedig a zsinagógában. A délután hat órakor kezdődő ünnepi ülés műsora a következő: Szubotin Jeliszaveta a kolo szrpszkij szesztara elnökönje üdvözlő beszéde, a himnuszt a zeneegyesület tagjai éneklék, a békéről dr Pavlasz Ignját beszél. Dimitrijevic Bojan a gimnázium ötödik osztályának tanulója szaval, majd a zeneegyesület énekszámja fejezi be az ünnepséget.

Olasz ujságíró cikke

a kumanovói csatáról és Délszerbia felszabadításáról

Mario Nordio ismert olasz ujságíró cikket írt a Piccolo című triezsi lapba »Kumanovó« főcímmel és »A győzedelmes csata, amelynek révén ez előtt negyedszázaddal egyesítették a ma megújódott Délszerbiát« alcímmel. A cikk tartalma a következő:

»A huszonöt év előtti győzedelmes kumanovói ütközet, amelyet Putnik vajda vezetett, nagyon nehéz volt, de ragyogó és korszakalkító. Ezzel a győzedelmes csatával megnyílt az út az ifjú nemzedék előtt Makedóniától Albániáig és a Bitoljt Szalonikitől elválasztó hegyig. Amíg a csatáldzsi és drinápolyi harcok hosszúak és véresek voltak, addig a kumanovói győzelem kivívása alig vett pár hétnél többet igénybe. A balkáni államok, amelyek most először küzdöttek egymás mellett egységesen, belátták, hogy ennek az összetartásnak milyen hatalmas a jelentősége. Így szabadult fel Rigómező a török járom alól öt-száz év után. Az első szerb hadtest, amelynek az akkori Alekszandar trónörökös volt a parancsnoka, fényesen hajtotta végre feladatát és szétverte a Zeki pasa vezetése alatt álló három hadtestet. Két nappal később Alekszandar trónörökös diadalmasan bevonult Szkoplyéba.«

A cikk írója itt részletesen foglalkozik a csaták lefolyásával és a harcosok fanatikus szeretetével, amelyel Alekszandar trónörökös iránt viseltettek. Azt a hadtestet, amelynek ő volt a parancsnoka, még a sebesültek sem akarták elhagyni. Mario Nordio személyesen kísérte a trónörökös hadtestét és a kumanovói győzelem után azonnal értesítette lapját annak történelmi jelentőségéről. A kis délszerbiai falucska telegrafistája nagyon elcsodálkozott, amikor Nordio feladott egy sürgönnyt, amely mintegy 4 ezer szóból állott. Délszerbia tulajdonképpen ezzel a kumanovói ütközetrel szabadult fel, mert mint említettük, ezzel megnyílt az út a bolgár és görög

Felszabadító Petár király szobra Szkoplyében

rög hadsereg előtt. A Vardár völgyének elfoglalása után átvágták az albán hegyekre, egész az Adriáig és eljutva Meduáig és Durazzóig, segíthették a crnagoraiakat, akik Szkutari körül vívták harcukat. A törökök ezekben a csatákban véglegesen elvesztették utolsó nyugati pozíciójukat.

Kumanovó neve ma történelem, a jugoszláv nemzet benne ünnepli Rigómező és egész Délszerbia felszabadulását. A napokban, amikor megünnepelték a kumanovói csata negyedszázados ünnepét, óriási tömeg adózott a felszabadító harcokban elesett hősök 50 méter magas csontalmainak. Az áldozat nem volt hiábavaló, Délszerbiának különösen ez a része felvirágozott és ma már Jugoszlávia legrendezettebb országrészeinek sorába emelkedett.

Egy magyar lány

az almáspitével csinált karriert New Yorkban

(Copyright by Publicitas Press Service and Reggeli Ujság Noviszád)

(Budapest, november.) — Amerikai tervezőnővel beszélgettünk egy budapesti lakásban. Az amerikai tervezőnő neve: Hoffer Aranka. Foglalkozásának közelebbi meghatározása: ételtervezés.

A magyar Hoffer Aranka fantasztikus karriert futott be New Yorkban, rövid néhány hónap alatt. Háromhónapos szabadságát tölti most idehaza.

Nehéz dolga volt Amerikában. Budapesten szerzett diabétikus oklevelével sokáig liába próbálkozott a legkülönbözőbb helyeken, elutasították. Végül a Columbia-egyetem egyik lány-college-ében kapott felügyelői és bevásárlói állást.

— Lassankint növekedett munkaköröm a college-ben — foly-

tatja a karrier történetét. — Az igazgatónőnek tetszett, hogy európai létemre a »keep smiling« alapelvén állok. Már nemcsak a bevásárlásokat végeztem, hanem a menüket is én állítottam össze és új rendszert dolgoztam ki a felszolgálás technikájában. Nyolcszáz lány lakott a college-ben, nem volt könnyű dolog a gyors felszolgálást megszervezni.

Közben egyetemi hallgató voltam a Columbia-egyetemen.

— A nyári hónapokra minden valamirevaló ember elhagyja New Yorkot és a környéken levő nyaralótelepekre megy. Az utóbbi években ez annyira divatos lett, hogy ma már nemcsak a kishivatalnokok töltik így szabadságukat,

de a milliomosok is. Rolls Royce-ok száza láthatók egy-egy »camp«-on. Egy ilyen camp vezetésére kaptam megbízást. Rengeteg munkám volt, agyondolgozva, lefogyva érkeztem vissza New Yorkba szeptember végén, de rengeteg pénzem volt.

— Ekkor már nem mentem vissza a collegeba, beiratkoztam a Columbia-egyetemre, tovább tanultam élelmiszerkémiát és beállítottam az egyik legnagyobb new-yorki vendéglőüzem központi titkárságához. Ennek a vendéglőüzemnek New Yorkban 230 nagy vendéglője van, melyek közül némelyik négy-öt emeletet foglal el és egy-egy emelet vendéglőhelyiségeibe 3000 ember fér. Elmondtam, hogy büféik és vendéglők kirakataiból látom, hogy

semmi új ételötletük sincs.

Nekem rengeteg új ötletem volna, szeretném, ha alkalmat adnának tudományom bemutatására.

AZ ELNÖK NYOLC PITÉT ESZIK

— Nem adtak rá alkalmat sem először, sem másodszor, sem harmadszor. Kéthetenként ugyanis ismétetlen felkerestem a titkárságot. Ekkor elhatároztam, hogy egyenesen a mammutvállalat elnökéhez fordulok. Felhívtam telefonon az elnököt. Amerikában mindenkit kapcsolnak az elnökhöz, így nekem is módom volt audienciát kérnem. Néhány nappal később előadhattam mondókámat az elnöknek és arra kértem,

engedje meg, hogy két hétig minden fizetés nélkül dolgozhassam.

»Mi nem dolgoztatunk senkit fizetés nélkül!« — mondta az elnök, így bele kellett törődnöm abba, hogy ellátást és heti 25 dollárt kapok a próbaidőre.

— Az ötvenemeletes központi épület tizedik emeletén van a kísérleti konyha. Ez a hatalmas terem olyan, mint egy kémiai laboratórium. A falak mentén a menyegzőt díszes könyvek sorakoznak egymás mellett, a világon megjelent összes létező szakácskönyvek gyűjteménye.

— Itt dolgoztam két hétig, a második hét végén bemutatattam azokat az ételeket, főleg süteményeket, melyeket készítettem. A fizetésem azonnal felemelték és két asszisztensnőt adtak mellém.

— A bemutatóra 21féle süteményt készítettem, volt közöttük indiai, ischler, dobostorta, de

legnagyobb sikerem az almáspitével volt.

Az elnök ur nyolc darabot evett meg együltében belőle, elnevezte apple square-nek, egy hét múlva a 230 Schrafft's vendéglő minden kirakatában ott volt az angolnyelvű almáspite. Két héttel később végigjártam kíváncsiságból néhány éttermet és boldogan láttam, hogy az amerikaiak mennyire lelkesednek az azelőtt teljesen ismeretlen almás süteményért.

DIVAT A MAGYAR ÉTEL

— Milyen ételeknek van sikerük Amerikában?

— Mindennek, ami új és főleg mindennek, ami magyaros.

Ha egy amerikainak azt mondják valamely ételre, hogy »hun-

Amit az olvasó mond:

A Stamatovics ucca romantikája

Nehezen hihető, de Noviszádon van ez az ucca. Az almási templom nivójánál mintegy 2 méterrel alacsonyabban fekszik és párhuzamos uccája a Miljanov uccának, ahol a csatornázás, mint egy szabotör, állandóan csődöt mond. A Stamatovics ucca kivételképpen nincs feltöltve, míg az összes környékbeli uccák már kövezve is vannak. Ha most esős idő van (felhőszakadás nélkül), akkor az almási templom környéki víztömegek a Stamatovics uccába hömpölyögnek. Ugyanakkor a Miljanov uccából a csődöt mondott csatornázás folytán újabb víztömegek zudulnak a Stamatovics uccába, mely mintegy a szennyvíz gyűjtő medencéje egyben villanyenergia forrásként is felhasználható és így az illetékesek figyelmébe ajánlom. Ez a romantikus helyzet azonban gazdaságilag is kihasználható volna. Esetleg halastavat rendezhetnénk be a Stamatovics uccában, vagy talán korcsolyapályának lehetne kihasználni? Száraz idő esetén a víz a naptól szikkad, frissítés csak a közelben levő szövénygyárból jön és pedig a rosszul fektetett csatorna folytán. Itt Városcsatornánk természetben láthatják a szövénygyárból folyó divatszíneket. A Stamatovics ucca vize néha rozsdavörös, néha lila, majd kék, szóval a divat szerinti színek...

Az állandó víz kitünő békalencse, szunyog és malária termelő és a rossz nyelvek azt mondják, hogy a legújabb európai malária térképbe Noviszád, mint malária góc, a Stamatovics ucca miatt került bele.

Ennyi romantika egy uccában sok és így a tizenkettő óra volna ezt az uccát feltölteni, mert az ott épült házak rövidesen teljesen átnevednek és lakhatatlanná válnak. Utóvégre ezek a házak nem »Velencei Idill« céljaira épültek és a lakók nem hajlandók tovább a malária elleni kezelés költségét viselni.

Végül valaki csak felel az ilyen állapotokért!

S. E.

garian«, már lelkesen tömi magába.

Rájöttem, hogy az amerikai lusta új ételeken gondolkodni, viszont imádja az újfajta ételeket, bármilyenek legyenek is azok. Az európai gurman minőségre vágyik, az amerikai ujdonságra. És míg Európában ritka a gurman, Amerikában mindenki annak tartja magát.

Hoffer Aranka egyébként menyasszony. Amerikai állami főmérnök a völegénye, karácsonykor esküsznek.

— Gyors happy end... — gratulálok.

Hoffer Aranka nevet:

— No hallja, én, aki oly otthonos vagyok a »főzésben«...

(dy—li)

A SZERKESZTŐ ASZTALÁRÓL

POLYKRATES GYÜRÜJÉNEK története ismétlődött meg Wüstewaldersdorf községben, ahol egy házasszony egy halat felvágva, gyönyörű briliánsokkal diszitett arany gyűrűre bukkant. Miután a halat nyílt tengeren fogták a halászok, teljesen kizártnak látszik, hogy a gyűrű egykori tulajdonosát valaha is meg lehessen találni. Másik hasonló titokzatos leletre bukkant néhány nappal ezelőtt dr. Hughes bacupi orvos, aki a város melletti folyóban halászott. Hirtelen érezte, hogy valami ráakadt a horogra. Kiemelte a vízből a »zsákmányt« és akkor rájött, hogy egy értékes gyöngyosor akadt a horgára. A lelet helyén megvizsgálta a folyó medrét és ekkor még további három nagyjértékű gyöngyosort talált. Hughes dr. átadta a kihalászott gyöngyosorokat a rendőrségnek, amely most keresi az ékszeres jogos tulajdonosát, valamint nyomozást indított abban az irányban, hogy megállapítsa, hogyan került a négy gyöngyosor a folyó medrére.

ÖTVEN ÉVES tevékenységének jubileumát ünnepelte a napokban Mme Marie Gaudron metzi születésű, aki ez alatt az ötven esztendő alatt kerekasztalban hétezer gyermeket segített a világra. Gaudron asszony azonban valóban »bábacsaládból« származik, amelyben ezt a hivatást már másodízben hagyják az anyák leányaikra. A nagyanya, anya és leánya együttvéve körülbelül 20 ezer gyermek születésénél segítettek, ami valóban tekintélyes rekord. A jubileum alkalmával a közegészségügyi miniszterium Mme Gaudront a »Croix du Mérite Social«-al tüntette ki.

KÖZTUDOMÁSU, hogy VI. György angol király fiatal korában beszédhibával küzdött és ezért az angol lapok most különös meglepéssel állapítják meg, hogy az uralkodó milyen folyékonyan mondotta el trónbeszédét a parlament ünnepélyes megnyitása alkalmával. A »Daily Express« például a következőket írja: »A királyné gyors oldalpillantást vetett a királyra, mikor az egy-egy szó kimondásában habozott. Aztán, ha a király akadozás nélkül tovább beszélt, a királyné ismét elfordította róla tekintetét. A gloucesteri herceg is szorongó arcra meredt maga elé, mialatt a fivére beszélt. Amikor azután a trónbeszéd baj nélkül lezajlott, megkönnyebbülten sóhajtott fel. A király folyamatosan, halk hangon beszélt, tizenhárom perc alatt 821 szót mondott, percenként tehát 63 szót.«

EGY BABONÁNAK tartott néphitét igazolt most a modern bakteriológiai kutatás, amikor megállapította a hagyma párájának baktériumölő hatását. Három kaliforniai bakteriológus kimutatta, hogy a frissen szétmorzsolts hagyma gőzei 30 perc alatt elpusztítják az egyébként jól tenyésző baktériumokat. Keresve a hagymagőz hatékony anyagát, hosszas kísérletezés után az allil-aldehidben találták meg a baktériumölő vegyületet. Az allil-aldehid nem azonos a hagyma szagát okozó anyaggal és vizes oldatban még tízmilliószoros hígításban is kifejti antiszeptikus hatását.

A hányvatott életü „Victoria Regia” tragédiája

Férje, vőlegénye és kisfia elvesztése után agyonlőtte magát egy ismert nizzai művész

(Páris, november.) — Óriási részvétet keltett a francia főváros társadalmi és művészi köreiből az a nizzai jelentés, amely arról számol be, hogy Julia de Zenewska, az ismert lengyel származású művész, akit a színház és a film világában Victoria Regia néven ismertek, öngyilkosságot követett el.

A gyönyörű szép fiatalasszony az utóbbi hónapokban keveset hallatott magáról. Meglehetősen visszavonultan élt nizzai villájában és minden idejét első házasságából született kilencéves kisfia nevelésére fordította.

A világtól való visszavonultsága mögött — amiről azonban csak a beavatottak tudtak — régi fájdalmak emléke húzódott meg: Julia de Zenewska tíz évvel ezelőtt férjhezment egy honfitársához, aki azonban

kiforgatta mindenéből, kihasználta, majd alig néhány héttel a kisfiu megszületése után végleg elhagyta.

A fiatal művész azóta se tudott megbizni többé a férfiakban és csak az elmúlt esztendőben engedett fel valamennyire ebből a melegségből, amikor megismerkedett egy nizzai mérnökkel, aki komolyan kezdett udvarolni neki.

AZ ESKÜVŐ ELŐTT

A vonzalom, ugylátszik, kölcsönös lehetett közöttük, mert nem sokkal a mérnökkel való megismerkedése után a szép »Victoria Regia« lemondta szinpadai szereplését és ugyanakkor megbízott egy előkelő párisi ügyvédet, hogy forma szerint is intézze el első férjétől való elválásának ügyét.

A dolog nem látszott nehéznek, hiszen igazolni lehetett, hogy férje már tíz évvel ezelőtt végleg elhagyta s azóta sem látták viszont egymást többé. Kiderült azonban, hogy a válási procedura mégis meglehetősen bonyolult, mert a házasságot annakidején még Lengyelországban kötötték és így diplomáciai uton való megkeresésekre, hosszadalmas bizonyítványbeszerzésekre és egyéb hivatalos eljárásokra volt szüksége az ügyvédnek, ami miatt a mérnökkel való házasság terminusa újra meg újra kitolódott.

Amikor azután már ugylátszott, hogy minden akadály elsimult és a válást néhány napon belül törvényesen is kimondják — újabb szörnyű megrázkódtatás következett be Julia de Zenewska hányvatott életében.

Nem egészen egy héttel az utolsó tárgyalás határnapja előtt a fiatal mérnököt végzetes szerencsétlenség érte: autójával nekihajtott egy lámpaoszlopnak, mely kidőlt és a mérnök fejére zuhant.

A szerencsétlen férfi ott a helyszínen meghalt.

Julia de Zenewska valósággal idegrohamot kapott, amikor vőlegénye halálos katasztrófájáról értesült. Annyira magánkívül volt,

hogy napokon keresztül állandóan orvosok és ápolónők tartózkodtak körülötte, mert attól tartottak, hogy kétségbeesésében és feldúltságában valami kárt tesz magában. Csak nagynehezen nyerte vissza valamennyire lelki egyensúlyát és életkedvét és ettől kezdve, ugylátszott, hogy vigasztalást talált kilencéves kisfia nevelésében, ami minden idejét és gondoskodását lefoglalta.

A KISFIU FÉNYKÉPE

A végzet azonban nyilván áldozatául szemelte ki a szerencsétlen fiatalasszonyt. Még jóformán ki sem heverte a vőlegénye tragikus halála miatti lelki megrázkódtatást, amikor az imádott gyermek hirtelen diftériában megbetegedett.

— Nincsen ok aggodalomra — nyugtatták meg az orvosok, — az eset egész könnyű lefolyásúnak ígérkezik. Egy szérumbelátás és a kisfiu néhány nap múlva már tökéletesen jobban lesz...

A gyermek meg is kapta a szérumbelátást, ennek ellenére azonban valami végzetes komplikáció állott be és

a szerencsétlen kisgyermek alig negyvennyolcórás szenvedés után örökre lehunyt a szemét.

A szegény fiatalasszony teljesen összetört az újabb sorscsapás alatt. Hiába próbálták vigasztalni barátai, hiába töltöttek nála egész napokat, hogy elszórakoztassák s valamennyire eltereljék figyelmét — Julia de Zenewska buskomoróságba esett és valószínűleg ebben a lelki állapotban érlelődött meg benne az az elhatározás, hogy miután mindenkit elvesztett, akit életében szeretett, maga is a halálban keres menekülést.

Kedd délelőtt magára maradt villájában. A cselédséget elküldte hazulról.

Maga elé állította kisfia arcát az asztalra, azután revolvert vett elő és a fegyvert keblére szorítva, elsütötte.

A golyó azonban csak közvetlenül a szív mellett haladt el és nem ejtett halálos sebet.

Ugyanebben a pillanatban pedig megszólalt az asztalon a telefon. Az asszony, akinek kezéből kiesett a revolver, önkéntelen mozdulattal fölemelte a telefonkagylót.

Az egyik nizzai színház igazgatója jelentkezett és közölte a művészével, hogy szeretné, hogy ha a legközelebbi darabban fel lépne.

— Én már nem igen léphetek fel többé — felelte a szép Victoria Regia elhaló hangon. —

Eppen most csináltam valamit...

Nem tudott tovább beszélni, a telefonkagyló kiesett a kezéből. Elvesztette eszméletét. A szinigazgató gyanusnak találta az esetet és jelentette a dolgot a rendőrségnek, amely azonnal megjelent a helyszínen, még idejében kór-

házba szállította a súlyosan sebesült művésznőt, mielőtt az teljesen elvérzett volna. Állapota azonban még mindig válságos és az orvosok teljesen bizonytalannak látják, hogy meg tudják-e menteni az életnek.

Újabb bérmozgalmak Franciaországban

Párisból jelentik: A párisi fém munkások szerdára egyórás általános sztrájkot hirdettek, tiltakozásul a drágaság ellen. A toulousei városi tisztviselők legutóbb nyolcórás sztrájkot tartottak. Az általános szakszervezeti szövetség 14 vidéki városban készít elő tüntetéseket. A szövetségen belül azonban megoszlik a vélemények. A nem politikus vezetők tiltakoznak a kommunistáknak ama kísérlete ellen, hogy a munkásságot gazdasági követelések ürügye alatt politikai harcokba sodorják.

Földalatti rejtékhelyen

Őrzi a pekingi Tiltott város szemképrázátoló császári kincseit

Honkongból jelentik: A japán hadsereg előnyomulásának hírére Pekingben éjszakának idején összecsomagolták a »Tiltott város« palotáinak felbecsülhetetlen értékű műkincseit s páncélos gépkocsikon Kína belsejébe szállították; itt azután

títkos földalatti kincstárakban

helyezték biztonságba a japánok elől. A drágaságok között, amelyeket Kína császárai öt évezreden át halmoztak fel, a legbecselesebbek a világhírű

jáspis- és elefántcsontfaragványok,

a császári porcellángyűjtemény, továbbá a kínai ötvösművészet remekei, pompás szobrok, festmények és bronzok, szőnyegek, régi selyem- és brokátkincsek. A rejtett kincstárakat a legmegbízhatóbb csapatok őrzik, amelyek megesküdtek, hogy

utolsó csepp vértükig

kitartanak őrhelyükön.

Az egyik nyugatkinai kincstárban helyezték el

a császárok ruhatárát,

amely az egyes uralkodók által nemzeti és vallásos ünnepeken viselt pompás selyem díszpalástból áll. A palástokba, amelyek a császári gyárakban szöttek

bámulatosan nehéz selyembrokatokból

készültek, a császári méltóságot jelképező tizenkét ábrát himezték aranszálakkal. A csodaszörnyek szemei óriási gyöngyökkel, gyémántokkal és drágakövekkel vannak kirakva s a napot és csillagokat jelképező minták valóságos

gyémánt- és drágakő-mozaik.

A gyűjtemény legutolsó darabja Yuan Shik-kai elnök palástja, amelyet akkor készítettett, amidőn császárrá akarta magát koronáztatni. A palást Sochowban szötte selyemanyaga 500.000 dinárba, a ráerősített drágakövek több mint 5.000.000 dinárba kerültek. A köpeny oly nehéz, hogy viselőjét támogatni kellett, ha felöltötte.

II. Lipót belga király is részt vett a belga hadsereg őszi hadgyakorlatain. Képünk a királyt két tábornok között mutatja a hadgyakorlat színhelyén.

A lengyelországi német kisebbség vezetői Moszciski elnökénél

Varsóból jelentik: A lengyel-német kisebbségi egyezmény megkötése alkalmából Moszciski elnök fogadta a német kisebbség küldöttségét. A küldöttséget Hasbach és Wiesner szenátorok vezették. A lengyel államelnök megelégedésének adott kifejezést a Berlinben és Varsóban nyilvánosságra hozott nyilatkozatok felett, amelyeket az 1934 január 26-i lengyel-német megállapodás szemléiben szövegeztek meg. Kijelentette, hogy a lengyelországi német kisebbség továbbra is számíthat a kormány jóindulatára, ha a lengyel állam érdekeit és alkotmányát tiszteletben tartja.

Agyonlőtte magát egy 18 éves noviszádi asztalos segéd

Létics Milán noviszádi asztalos mester, akinek a Vojvoda Marka Miljanova utca 18 számú házában van műhelye, Ivezovics Gyorgye nevű 18 éves segédje agyonlőtte magát.

Ivezovics Gyorgye szombaton este az egyik vendéglőben mulatott, ahonnan éjfél után ment el, mestere műhelyébe. Itt a műhely padlóján egy ajtóra feküdt és 9 milliméteres revolverével szíven lőtte magát. A golyó áthatott a szíven és a padlóba furdott. Az öngyilkos azonnal meghalt.

Léticsék csak tegnap délelőtt tíz órakor vették észre az öngyilkosságot. Amikor bementek a műhelybe ott találták alvadt vérben, holtan segédjüket. Azonnal értesítették az esetről a rendőrséget, ahonnan bizottság szállott ki és a rendőrorvos megállapította, hogy Ivezovics valószínűleg már éjfél után követte el tettét.

Az öngyilkos levelet is hagyott vissza, amelyben azt írja, hogy tettét nem anyagiak miatt követte el. Ismerősei azt hiszik, hogy egy vendéglői énekesnőbe volt reménytelenül szerelmes és ezért vetett véget életének a tizenhétéves asztalos segéd.

HIREK

Népegyetem Kanizsán. A Katolikus Kör vezetősége elhatározta, hogy Népegyetem keretében ismeretterjesztő és oktató előadásokat rendez. Az első ilyen előadást november 14-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel tartják meg, majd a következő vasárnapokon, minden délután 5 órai kezdettel folytatódnak és december 19-én lesz az utolsó előadás. A november 14-iki két előadás címe: „Védekezünk a vér és a nemi baj ellen”, továbbá „Arany János”. Ezekon kívül előadásra kerülnek klasszikus régi magyar versek is.

VRBASZI HIREK. A sztarivbácsi protestáns nőegylet november 10-én este 6 órakor kezdte meg téli tevékenységét és a hét minden szerdáján összejövetelt tart. — Kókai Ferenc sztarakanizsai munkás a cukorgyárban répát rakott ki az uszályról s a több méter magas elevátorról leesett. Súlyosabb sérüléseket szenvedett. — Fter András magyarsori gazdálkodó lakatlan tanyaépületén ismeretlen tetesek leverték az ablakzsálokát és ellopok több száz dinár értékű gazdasági eszközt. — Jandricsek Ferenc likai munkás, aki a cukorgyárban dolgozó likai munkások csoportvezetője volt, munkástársával helytelenül számolta el a kapott munkabért. Társai ezért nekiestek és csúnyán összeverték. Az ügynek a rendőrségen lett folytatása. — A bogojevói Gyöngyösbokréta szombat esti bemutatóján, melyet Bieber József vasuti vendéglőjében tartanak, a keresztesek műkedvelői a szüneteket egyfelváltva kabarészmok előadásával töltik ki. Jegyek elővételben a Reiter parfümériában kaphatók. — A noviszádi forgalmi és egyéb nyugdíjasok együletének műkedvelői, akik ez év tavaszán már a „Helvet az ifjúság” c. szindarabbal vendégszereltek a Kaszinó színpadán, november végén vagy december elején a „Magdát kicsapják” c. vígjátékot fogják ugyanott előadni.

Levy Ábrahám erkölcssei és a rövidnadrágos hölgy. Levy Ábrahám felavívi kereskedőt annyira felháborította egy üzlete előtt elvonuló rövidnadrágos kiránduló hölgy, hogy tintát fecskendezett a „szeméremértő” aszkra. A bíróság egyheti fogházra ítélte a szigorú erkölcsű kereskedőt.

A noviszádi Református Olvasókör disznótoros vacsorája. Az elmúlt héten öt társas ebédet és vacsorát rendeztek a Református Olvasókörben a református gyülekező alkalmából s ez a szombat esti méltó befejezése volt a heti nagy munkának. A vacsora kitűnő volt, a felszolgálás mintaszerű s olyan meglepéssel volt mindenki, hogy mindhárom kérték is a vendégek, hogy a tél folyamán máskor is rendezzenek disznótoros vacsorát. A jó testi táplálék után kitűnően hatott Háber Kató énekeszámra, ki Janesuskó Gábornak az „Egy május éjszaka” című darabjából énekelte a primadonna énekszámait oly kedvesen, hogy a közönség nem akarta leengedni a színpadról. (Nem is kell leengedni... szerephez kell juttatni minél többször.) A testi táplálék után jött a tánc, melyet sokáig nem felejtettek el a nők, mert a kitűnő cigányzene mellett még az a ritka eset fordult elő, hogy hetven fiatal táncos férfival szemben csak három leány volt. Szombat este nem árult petrezselymet senki...

Kecskekeről álmodott, kiesett az ablakon. Mulligan János 64 éves new-hampshirei (Newyork állam) lakos azt álmodta, hogy egy felbőszült kecske felülkeltte és az álom hatása alatt jédében hatalmas ivben ugrott ki ágyából hálószerzője ablakán át a negyedik emeletről az utcára. Mialatt haldokolva szállították a kórházba, még mindig azt mormolta: „Az az átkozott kecske lökött ki az ablakon”.

Tizenhét évvel utazta körül a világot

Honolulu egyik nemzetközi szállodájában a napokban meghalt Brittlebank Jules amerikai állampolgár, volt tengerészkapitány, aki arról nevezetes, hogy a legtöbbet utazott embernek számít a világon. Brittlebank, leszámítva azokat az utakat, amiket huszonhét esztendőig tartó tengerészkedése alatt tett meg, tizenhét évvel utazta körül földkörüli utakat mint magán-személy és most arra készült, hogy a tizenkilencedik utazása alkalmával észak-déli irányban fogja körüljárni a földgolyót.

Eddig hatmillió kilométert tett meg, vad kalandjai voltak számtalanszor, néha egészen reménytelen esetekből vágta ki magát. A hirneves ember nemrég megrögzött egy skorpió és szervezete, melyet elnyúlhatatlannak tartottak, belepustult a marásba, amit közönséges ember minden különösebb baj nélkül szokott elviseini.

Erdélyben csak románok lehetnek tűzoltóparancsnokok

Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi székely megyék prefekturáinak bizottsága most foglalkozott a tűzrendészeti kérdéssel. A bizottság kimondta, hogy a jövőben önkéntes tűzoltóegységek parancsnoka kizáróan román származású ember lehet. Az alparancsnokok is csak abban az esetben lehetnek kisebbségi, ha a falu többsége is az. Ilyen körülmények között a székely önkéntes tűzoltótestületek kénytelenek működésüket beszüntetni.

Anglia idegei. Sir Farjuhar Buzard, a híres ideg orvos érdekes előadást tartott Anglia idegeiről a Brit Orvosegyesületben. Elmondta, hogy az idegbetegségek a népesség minden rétegében nagyon el vannak terjedve. A legújabb megállapítások szerint a dolgozó népesség hét százaléka szenved feltétlenül gyógyításra szoruló idegbajban, könnyebb természetű idegbajt pedig husz százaléknál tapasztaltak. A neurózisok és pszichoneurózisok minden évben tízmillió munkahétől fosztják meg Angliát. Az idegbajoknak jelentékeny részben gazdasági és társadalmi oka van.

Kerekreker szerezte világ. Newyorkban megnyitott Amerika nagy autókiallítása. Jelszava: „Kerekreker szerezte világ”. Az autógyárosok remélik, hogy már 1938-ban tízmillió kocsit adnak el és néhány év alatt minden családnak lesz autója. Az új kocsik különben egyszerűek, konzervatívok. Áramvonal alig látható.

Ehínség a gyémántmezőn. A dél-afrikai gyémántmezők munkásai kétségbeesett kérvénnyel fordultak a kormányhoz, hogy segítsen türelmetlen sorsukon. Elmondják, hogy a munkabérből nem tudnak megélni, éheznek. A betegségek tömegesen pusztítják őket.

Boszorkányper Bécsben. Az elmúlt napokban az osztrák bíróságok több halálos ítéletet hoztak gyilkossági ügyekben, de a bécsi I. büntetőtörvényszéken már újból 20 gyilkossági per vár elintézésre, többek között vádat emeltek Marek Márta ellen is, négy-szeres halálos kimenetű mérgezés miatt. A vádlott nő Marek mérnök özvegye. Marek mérnök néhány évvel ezelőtt szenzációs biztosítási per középpontjában állott: lábát baltával levágta, állítólag azért, hogy a biztosítási összeget találmánya értékesítésére fordítsa. Később a mérnök rejtélyes módon meghalt és Marek Márta családjának több más tagja is betegeskedni kezdett és gyanús körülmények között pusztult el.

Egyen négy barna ételt! Newyorkból jelentik: Dr. William Yail, a híres kilencvenkétéves newyorki orvos kijelentette, hogy hosszú orvosi gyakorlatok során megtanulta, hogy a hosszú élet és zavartalan egészség főtípká négy barna táplálék: barna kenyér, barna cukor, barna bab és barna tojás.

BÁCSPETROVOSZELŐI HIREK.

A Nőegylet vezetősége legutóbbi gyűlésén elhatározta, hogy a szegény iskolás gyermekek téli konyháját felállítja és annak fenntartására bálát és gyűjtést rendez. — A Bácskpetrovoszeli Hitelbank évi rendes közgyűlést Liller Nikola báni kiküldött jelenlétében tartotta meg. — A községi előljáróság felhívja a lakosságot, hogy a községi illetékeket és a közmunka megváltási díját haladéktalanul fizesse ki. — A közoktatásügyi miniszter Nonin Ozren petrovoszeli tanítót a kiesvői járásba, Dobrenovácra és Nonin Lyubica tanítónót a vlaszotinci járásba, Garera nevezte ki. — A bács-tiszai ármentesítő társulat a mol-petrovoszeli csatornázással kapcsolatban eddig 13 kilométer hosszú csatornát ásott ki és látott el hidakkal. Az új szivattyutelep, amelynek teljesítménye másodpercenként 12000 liter, már épül. A szivattyutelep 600.000 dinárba kerül s a gépeket a budapesti Ganz-gyár szállítja. A társulat további beruházásokat is terveztet s ezért az eddigi 30 dinár holdankénti illetéket valószínűleg 70 dinárra emeli fel. — Az állami anyakönyvi hivatal kimutatása szerint október hónapban született 9 fiú és 5 leány; házasságot kötöttek: Ladoczi István és Puskás Mária, Tóth Imre és Szabó Katica, Tarján Péter Pál és Kiss Terézia, Lakatos Vidor Elemér és Szathmári Etelka, Najgebauer Ferenc Károly és Miesz Mária, Nikolics Szimeon és Peics Georgina; meghaltak: Hajdu Imre 3 hónapos, Bolyos József 17 éves, Gyukics Szimoné Lalic Márta 58 éves, Recco Mária 1 hónapos, Stajn János 1 hónapos, Teleki János 14 hónapos, Veliki Szávó 82 éves, özv. Koszánovics Lukáné 43 éves, Milinkov Mladen 73 éves, Nonin Glisoné Vujesin Jelena 53 éves, Szelári György 8 napos, özv. Viskovics Nikoláné Majinszki Naita 67 éves, Cseh János 36 éves, Pece Ferenc 1 napos, Kalmár Mihály 62 éves, Gyurkovics Milán 2 éves és Beretka István 2 hónapos. — A postakocsi felfogadása november hó 10-én délelőtt 11 órakor lesz a községében nyilvános árlejtés útján. A feltételek a számvevő irodában megtekinthetők.

„Dauerlatott” egy 96 éves hölgy. Hales Emma illinoisállambeli claytoni lakos, 96 éves nő a helység legelső szépitőszalonjába ment, hogy tartós hullámkezelésben részesítse haját. „Nemrég rövidre vágattam a hajam és most valami mutatós és maradandó hatású kezelést kívánok, hogy évek hosszú sorát át szép legyen a fejem”, — mondotta a haladó szellemű agg hölgy.

Zoro és Huru a természetben. Az Egyesült Államok területének legmagasabb és legmélyebb pontja a véletlen és a természeti erők furcsa játéka folytán közvetlen egymás mellett fekszik. Mind a kettő Kaliforniában, Inyo Countyban van, mégpedig a legmagasabb pont a Mount-Whitney, amelynek csúcsa 4420 méter magasságban emelkedik és közvetlen mellette tántog a híres Death Valley (A halál völgye), amely a benne uralkodó szörnyű hőségtől kapta nevét és amely 146 méternyire a tenger színe alatt fekszik.

Színház-Film

Enriko Mainardi mai hangversenye

A Politika zenekritikusa a legnagyobb elismeréssel írt a cello művéséről

Enrica Mainardi a világhírű cselőművész ma este fél kilenc órai kezdettel tartja meg egyetlen hangversenyét Noviszádon. Hosszu idő után ismét világhírű, komoly művész szerepel Noviszádon és így a komoly művészetet kedvelő közönség legteljesebb mértékben meg lehet elégedve.

Mainardi csütörtökön este tartotta meg beográdi hangversenyét, amelyről az egész beográdi sajtó a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg, különösen dr. Milojevics, a Politika elismerten kiváló zenekritikusa írt igen meleg hangú cikket Enrico Mainardi művészetéről. Pablo Casals egykori tanítványa, sokak szerint már tulszárnyalta mesterét és ilyen körülmények között érthető, ha az egész világban a legnagyobb siker jegyében folynak le hangversenyei.

A ma esti hangverseny este fél kilenc órakor kezdődik az emlékhonban. Jegyek 10—45 dináros árkban a mai nap folyamán még az elővételi helyeken a Szlávia könyvkereskedésben és a Lipkovic trafikban kaphatók. Az elővételtől visszamaradt jegyeket az esti pénztárnál adják el.

*

Lehár Ferenc állandó budapesti lakos lesz

Érdekes megbízást kapott az egyik budapesti telekügynök. A megbízást Lehár Ferenc, a világhírű magyar származású zeneszerző adta, aki arra kéri a budapesti telekügynököt, hogy nézzen számára villát a budai Dunaparton.

Lehár a legaprólékosabban közli feltételeit is. Ezek szerint

hatszobás villát óhajjt.

Az ablakok a lehetőség szerint szabad, szóval ne beépített területre nézzenek és a villa, amely öt-hat szobából állhat, feltétlenül déli fekvésű legyen.

A vételárat a világhírű zeneszerző egy összegben fizeti ki.

*

A »Szökik az asszony« Szentán. A szentai Katolikus Nőegylet november 21-én az Eugen-szálló színháztermében jótékonycélu előadást rendez, amelyre meghívták Szabó Márton közismert együttesét vendégszereplésre. Szabó Márton és együttese a Kardos—Harmath—Brodsky operettet, a »Szökik az asszony«-t mutatja be a katonazenekar közreműködésével. Előadás után reggelig tartó tánc lesz. Az előadás iránt megérdemelt érdeklődés nyilvánul meg.

— **Az egész család tanul és szórakozik a kitűnő Orion rádió mellett.** Vezérképviselőt Gelb, Noviszád, Kr. Petra II. 23.

— **Szivrohamot kapott Jusnij.** Bécsből jelentik: Jusnij színigazgató, a Kék Madár orosz kabaré ismert vezetője az előadás után szivrohamot kapott, úgy, hogy szanatóriumba kellett szállítani. A Kék Madár külföldi turnéját emiatt el kellett halasztani.

A NAK gyenge csatársora csak három gólt lőtt a Macsvának

NAK-Mácsva 3:0 (1:0)

Aránylag kis számú közönség előtt mérkőzött tegnap délután a NAK pályáján a NAK és a sabáci Mácsva. A mérkőzés NAK-főlény jegyében folyt le, de a kékfehér csatársor meglehetősen gyengén játszott és így 3:0 arányú győzelmet tudott kivívni.

Az első félidőben a NAK tizenegyessel szerezte meg a vezetést, támadásainak erélytelensége miatt azonban többet nem is jutott a labda a sabáciak hálójába. A második félidőben kissé erősebb iramban folyt a játék és a 8. percben Frank remek lövése kettőre emelte a NAK góljainak számát.

Utána a Mácsva is kísérletezett támadással, de az egykori jugoszláv urugujok nem tudták komolyan veszélyeztetni ellenfelük kapuját. A NAK harmadik gólját közvetlenül a mérkőzés befejezése előtt Lerch II lőtte.

A mérkőzést Kovács vezette. A bajnoki előtt a NAK I b. csapata 3:0 (2:0) arányban győzött a Zrinjszki felett.

—

Noviszádi II. osztályú mérkőzések: Szlávia—Rapid 5:0 (2:0), Karagyorgye—Textil 2:1 (0:1)

Ifjúsági mérkőzések: Makkabi—Vojvodina 1:0, NAK—NFK 5:0.

A petrovgrádi alszövetségben befejeződött az őszi bajnoki idény

ZSSK—SCHWAEBISCHE 8:3 (2:3)

A petrovgrádi alszövetség utolsó bajnoki mérkőzését megérdemelten, de kissé túlzott gólaránnyal nyerte meg a vasutas csapat. Az első félidőben a Schwaebische volt jobb, ami a gólokban is kifejezésre jutott. A második félidőben a vasutasok felnyomultak és megszerezték a vezetést. A Schwaebische ezután még egy ön-

gólt vétett, ami teljesen visszavetette a csapatot, úgy hogy a vasutasok sétálva értek el még három gólt.

A petrovgrádi őszi idényben a csapatok a következő helyezést érték el: 1. Borac pontvesztés nélkül, 2. Obilics jobb gólaránnyal, 3. Schwaebische, 4. ZSSK, 5. Rádnicski, 6. Vojvodina.

Nem tudott pontot szerezni a szubotícai Zrinyszki és Sport

Zsak—Zrinyszki 6:0 (5:0)

A Szand palicsi-uti pályáján tegnap két első osztályú bajnoki mérkőzést játszottak a csapatok. Először a Zsak mérte össze erejét a Zrinyszkiével és Neverkla bíráskodása mellett nagy gólarányú győzelmet aratott. A felázott pályán bokáig erő sárban játszott a két csapat, a Zsak azonban ennek ellenére is igen szép játékot mutatott. Különösen a két szélsője volt jó, de még itt is kitűnt Crnyákovics. A gólokat Bogesics (4) és Balázs (2) lőtték. A hat gól közül négy fejes gól volt.

A Zsak szép iskolajáték után megérdemelt győzelmet aratott.

SZLÁVIA—SPORT 4:1 (2:0)

A Szlávia szép játék után realisan nyerte a mérkőzést, bár sokat

köszönhet a Sport védelmének is, amely igen gyengén szerepelt. Ka pusa két potyagólt is beengedett a hálóba. A Sport ifjúsági játékosokból álló csatársora összjáték nélkül dolgozott és adós maradt a lövésekkel is. A Szlávia ezzel szemben mindent beadott a játékba is, így megakadályozta a Sportot abban, hogy pontot szerezzen.

A gólokat Demeter, Speljár, Koncsék, Piszarovics és Speljár rúgták.

A tegnapi mérkőzésen a két utolsó helyezettnek, a Zrinyszki-nek és Sportnak nem sikerült pontot szerezni és így az őszi szezon befejeztével mindketten a szubotícai alszövetség utolsó helyén végeztek.

MEGMONDTA...

— *Kedves Kovácsné, igazán szólhatna a kisfiának, hogy ne öltögesse rám az ablakból a nyelvét.*

— *Ó, a haszontalan, már megint öltögette? Pedig hányszor a lelkére kötöttem, hogy ne tegye, mert ha ebben a hidegben soká nyitva hagyja a száját még majd meghül.*

Budapesti eredmények

Ferencváros—Szürketaxi 4:3 (3:2). A gólokat Sárosi a 10, 26, és 29 percben lőtte. Utána a KK győztes könnyelműen kezdett játszani és Kemény—Toldi, majd Magda hibájából Odry, (Taxi) a 42. és 43. percben gólt ér el. A második félidő 8 percében Odry kiegyenlít, a 20. percben azonban Kemény sarokrugásából Toldi befejezi a győztes gólt.

Nemzeti—Hungária 2:2 (2:0). Az eredmény az erőviszonyok hű kifejezője. Az első félidőben a Nemzeti, a második félidőben a Hungária volt a jobb. A Nemzeti mindkét gólját Horváth lőtte a 41. és 43. percben, míg a Hungáriáét Cseh a második félidő 13. és 14. percében.

Ujpest—Budai tizenegy 1:0 (1:0). Ujpest nyomaszó fölénye ellenére is csak tizenegyessel tudta a mérkőzést megnyerni, mert csatárai nagyon széteső játékot mutattak. A fedezetsor és védelem hiába dolgozott a csatárok semmit sem értékcsináltak. Az első félidő 38. percében a budaiak tizenhatoson belül fellökték Szuhajt, mire a megített tizenegyest Kocsis góllá értékesítette.

Elektromos—Győri ETO 5:2 (2:0)

Budafok—Törekvés 5:1 (3:0)

Szeged—Boeska 2:0 (0:0)

Kispest—Phöbus 2:0 (1:0)

BÉCSI EREDMÉNYEK

Vienna—Admira 3:2 (1:0).

Rapid—Ausztria 2:1 (2:1).

Waeker—Favoritner 9:2 (4:0).

F. C. Wien—Simmering 5:2 (2:0).

BUGÁRIA—CSEHSZLOVÁKIA 1:1

A világbajnoki selejtezőt Szófiában játszották és a bulgárok szép játék után eldöntetlen eredményt értek el.

A VSC NYERTE A KÖZÉPBÁCSKA BAJNOKSÁGÁT

Tegnap Crvenkán játszották le a sziváci SC és vrbázi SC mérkőzésének hátralevő 25 percét. A mérkőzést a vrbázi S. C. nyerte 2:1 arányban. Így a VSC lett Középbácska őszi bajnoka.

ASZTALI TENISZ ALSZÖVETSÉG ALAKULT NOVISZÁDON

A bácskai és bánáti asztali teniszesezők tegnap délelőtt Noviszádon a Maros vendéglőben összejövetelt tartottak, amelyen elhatározták, hogy megalakítják az asztali tenisz alszövetségét Noviszád székhellyel. Tisztikar a következő: az alszövetségi elnök Scheiber László (J. Makkabi), ügyvezető alelnök: Kiss Gyula (Katolikus Olvasókör), II. alelnök: Szigeti Sándor Szubotica, I. jegyző: Révész Mihály (Makkabi), II. jegyző: Sturz István (ROK), I. pénztáros: Parkas László (ROK), II. pénztáros: Cirbusz Sándor (Kat. Kör.) választmányi tagok: Konc Károly Szubotica, Gragyanszki Boriszláv Szombor, Löwy Mátyás Novi Vrbasz, Bergel Herman Novi Becsej, Szekeres János Noviszád és Martinovics Lajos Noviszád. Az alszövetség ezután a következő területi beosztást eszközölte: első csoport: Szubotica három egyesülettel, második csoport Szombor négy egylettel, harmadik csoport Középbácska öt egylettel, negyedik csoport Noviszád 5 egylettel, hatodik csoport Palánka két egylettel. A főszövetséget Hexner képviselte.

Radnicski-ilygyiai Zs. S. K. 2:1 (1:0)

A noviszádi Radnicski szép játék után megérdemelt győzelmet aratott az ingyijai vasutas csapat felett. Az ingyijaiaknak nagyon hiányoznak a kitiltott játékosok és így saját pályájukon sem tudtak ellentálni a lelkesen játszó Radnicski csapatórának, amely két gólt lőtt, amivel szemben a ZsSK csak egyet tudott elérni.

Tizenötön dobtak eddig gerellyel 70 métert

A gerelyvető világranglistán az idén a svéd Atterwall ugrott előre a legjobban. A finn Järvinen, a világrekorder után ő a második gerelyvetője a világnak, aki elérte a 75 métert. Eddig 15 atléta dobta tul a 70 métert és a 15 közül 11 az utolsó két évben érte el eredményét. Jelenleg így alakul ki a rangsor:

1. Järvinen finn	77.23	1936
2. Atterwall svéd	75.10	1937
3. Nikkanen finn	74.78	1937
4. Stöck német	73.96	1935
5. Weimann német	73.50	1933
6. Sule észt	73.31	1937
7. Lokajski lengyel	73.27	1936
8. Lundqvist svéd	71.16	1936
9. Toivonen finn	71.05	1937
10. Penttilä finn	70.82	1932
11. Sippala finn	70.56	1934
12. Turczyk lengyel	70.56	1936
13. Issak észt	70.56	1937
14. Várszegi magyar	70.22	1937
15. Vainio finn	70.04	1936

Csik 58'4 mp alatt uszta a 100 métert

A budapesti Nemzeti Sportuszoda-ban szombaton este uszversenyt tartottak a következő eredményekkel:
200 m mell: 1. Fábán MAC 2:50.4.
2. Doszpoly BEAC 2:55.4. 3. Lemhényi BSE 3:09.4. 100 m hölgy gyorsúszás: 1. Ács BSE 1:13.6. 2. Sötty BSE 1:19.2. 3. Szizeti-Wargha BSE 1:25.2. 100 m mell: 1. Lengyel BEAC 1:11.4. 2. Somogyi FTC 1:16.8. 3. Szuhly MAC 1:17.8. 100 m gyors: 1. Csik Ferenc BEAC 58.4. 2. Körösi UTE 1:00.2. 3. Dienes BEAC 1:04.6.

Anglia

Birmingham—Huddersfield Town 2:2. Charlton Athletic—Derby County 1:2. Chelsea—Sunderland 0:0. Grimsby Town—Arsenal 2:1. Leeds United—Blackpool 1:1. Liverpool—Brentford 3:4. Middlesbrough—Everton 1:2. Portsmouth—Leicester City 1:1. Preston North End—Manchester City 2:2. Stock City—Wolverhampton Wanderers 1:1. West Bromwich Albion—Bolton Wanderers 2:4.

Boxmérkőzések Beográdban

Nagy érdeklődés mellett tartották meg Beográdban a boxmérkőzéseket. Willy Hiber az olasz Valentin ellen a nyolcadik menetben kiütéssel győzött. A Dobrencsics—Jaksics és Ehrenreich—Pavlovics mérkőzések eldöntetlenül végződtek.

Öt új bíró a noviszádi alszövetségben. A noviszádi alszövetségben tegnap bíróvizsga volt. A tizenkét jelölt közül a következő öt tette le a sikerrel a vizsgát: Arnavotovic Ljubisa (Noviszád), Huszko Vojislav (Noviszád), Borsanin Pavle (Szt. Karlovec), Petrovics Milenkó (Szt. Pázova) és Paszván Uros (Noviszád).

Meglepetések a liga mérkőzéseken

A tegnapi ligamérkőzésen több meglepetés volt, amelyek igen kellemetlenül érintik az élcapatokat. Különösen a BSK szarajevói balsikernek számító eldöntetlenje és a Gragyanszki ljubljana-i veresége számít meglepetésnek.

A tegnapi ligaeredmények a következők voltak:

BEOGRAD:

BASZK—SZPLITI HAJDUK
3:3 (2:1)

A BASZK szépen játszott és bár az első félidőben vezetéshez is jutott, kénytelen volt eldöntetlen eredménnyel beérni.

HASK—JUGOSZLAVIA 1:0 (0:0)

A zagrebi egyetemisták felerősített csapata erős mérkőzés után megérdemelt győzelmet aratott a Jugoszlávia felett.

ZAGREB:

JEDINSZTVO—KONKORDIA 2:1

Az új beográdi ligacsapat biztosan győzött a széteső játékot mutató Konkordia felett.

SZARAJEVO:

BSK—SZLÁVIA 4:4 (2:1)

A mérkőzés a BSK nagy fölényével indult és úgy látszott, hogy biztosan nyeri meg a játékot. A második félidőben azonban a hazai pályán játszó Szlávia erőteljesen fektet bele a játékba és sikerült eldöntetlen eredményt kicsikarnia.

LJUBLJANA:

LJUBLJANA—GRAGYANSZKI
1:0 (1:0)

Ljubljana csapata megérdemelt győzelmet aratott a volt országos bajnok felett.

Vasárnap volt negyven éve, hogy az első futballmeccset játszották Budapesten

A magyar futballsport vasárnap észrevétlenül jutott el fennállásának negyvenedik évfordulójához: 1897 október 31-én játszották Budapesten az első nyilvános futballmérkőzést, a Budapesti Torna Club és a bécsi Vienna Cricket and Football Club csapatai a régi Millenáris-pályán.

Futballozni már korábban kezdtek Magyarországon. Tény, hogy 1896-ban már a MAC tagjai is futballoztak az Orczy-kert gyepén. A BBTE-ben is kipróbálták a játékot, sőt Bély Mihály, a híres tornatanár, a BBTE művezetője kis szabályzatot is adott ki a „futball játékról”. Ugyanakkor dr. Ottó József tanítványai már „futballoztak” a Markó-reál udvarán.

VÍZ HATLAN

AZ ELSŐ LABDA

Az első igazi futballabdát Ray Ferenc hozta Svájcban. Ray és az ugyan-csak svájci eredetű Stobbe Ferenc vitték be az első labdát a Budapesti Torna Club tornatermébe.

1897 februárjában nagyon enyhe tél volt, a BTC tornaterméből Iszer Károly és Hajós Alfréd vezetésével kivonultak a Millenáris pályára az első „futballisták”. Mindenkinek nagyon tetszett az új játék, pedig még senkinek sem volt fogalma összjátékról, stílusról, vagy technikáról. Márciusban már két csapatra való tornász futballozik a BTC-ben és május 9-ére már ki is tűzik az első tréningmérkőzést. Két csapat játszott egymás ellen: a kékingesek és a pirosingesek csapata. A tréninget a kékingesek nyerték 5:0-ra.

Az aggodalmaskodó szülők mellett a tanárság többsége is ellenezte az új labdajátékot, de az ifjúság hamar felkapta és hamarosan nemcsak a Markó-reálban, hanem a Barcsay uccai gimnáziumban és a budai Ferenc József nevelőintézetben is futballozni kezdtek Colland Ferenc és Yolland Artur tanítványai. De megjelent a futballabda a budai Vermezőn, a városligeti „fás” körben, a lipótvárosi „fa-téren”, a Városmajorban, az Alsóbástyán, a Nyolc ház udvarán és a Petőfi tér parkjának fái között.

Igy érkezünk el az első nyilvános futballmeccshez, amelyet október 31-re tűztek ki a Millenáris pályára.

HAJÓS ALFRÉD AZ ELSŐ MECCSRŐL

Miként most Hajós Alfréd műépítész — aki tagja volt az első nyilvános mérkőzésen szereplő BTC csapatnak — elmondotta, a BTC nem is tudott trenirozni erre a mérkőzésre, mert a milleniumi év végeztével lerombolták a régi pályát és az ennek helyére épített új sportpálya csak szeptember hónapban készült el. Iszer Károly, a magyar futballsport fejlődésének elindítója, Németországból hozatott dresszeket és cipőket, mindössze ennyi előkészület történt a meccs előtt.

Magáról a mérkőzésről Hajós Alfréd így foglalta össze emlékeit:

— Borongós, ködös őszi délután volt. Talán 300—700 kíváncsi nézőnk volt. Az „osztrák” csapatban mindössze két igazi osztrák volt: Wagner és Horetzky, a csapat többi tagja Bécsben élő angolokból került ki. Én álltam a kö-

SPORT VADÁSZ TURISTA

cipők

zéposatár helyén s füttyjelre elindítottam a labdát a mellettem jobbösszekötött játékos Yolland Artur felé. Ő továbbította azután a labdát, a mi csapatunk legjobb játékosának, a svájci diáknak, Raynek. Wagner bécsi hátvéd azonban máris elvette Raytől a labdát s ezután percekben keresztül nem jutott magyar játékos a labdához. Ez érthető is volt, mert a mi célnk akkor az volt: a labdát minél messzebbre rugni előre, távol a magyar kaputól.

Egyszer megpróbáltam, hogy a labdát vezessem, de máris előttem termett Flavin, egy kétméteres, hatalmas angol fedezet s oldalról szabályos vállökéssel tizméternyire pöndörített, úgyhogy négyszer is megfordultam a saját tengelyem körül. A labda természetesen az övé lett s azt maga előtt gurítva, jobbszélsőjének juttatta. Zuggott a fejem, amikor feltápázkodtam. Flavin is segített, utána megveregette a vállamat s így szólt:

— Doesn't matter, boy, that's football! (Sebaj, fiu, ez a futball!)

ÖSKORI DOLGOK

Végeredményben nem vallottunk szégyent. Az akkor már nagyon hi-

res Cricketterek csapata csak 2:0 arányban győzött le bennünket. A két gól közül is az egyik úgy esett, hogy Stobbe Ferenc, a kapus, elfogta a labdát, de kidobás előtt a feje fölé emelte és a gólbíró, mert akkor ilyen is volt, intett a bírónak, hogy a labda tuljutott a kapuvonalon. Minekünk persze eszünk ágában sem volt tiltakozni, annyira tiszteltük a bécsiek tekintélyét. Hozzá kell még ehhez tenni, hogy kapuháló akkor nem volt, a gólokat a gólbírók jelezték.

Egyébként arra emlékszem, hogy a mi három hatalmas fedezetünk, Iszer, Pesky és Klebersberg tanul-ták meg leghamarabb a »földreterítés« művészetét s a második félidőben bizony már többször kerültek az osztrák csapat tagjai is a földre.

Persze akkor még senki sem volt tisztában a futball lényegével. Töb-bek között ilyen kritikák jelentek meg: »Klebersberg védelme a térde között szorított labdával« kitűnő volt. Flavinról azt írták, hogy hatalmas fellökései elvették a legjobb magyar játékosoknak is a kedvét, de azután megdicsérik Iszert is, hogy megtanulta az osztrákoktól a földreterítés művészetét.

Legkedvesebb azonban az, amit a bíróról írtak:

»A futkározó bíró elég szokatlan látvány volt a nézők előtt és csep-pet sem kell csodálkozni, ha a bájos hölgykoszoru egy tagja rajta mulatott a legjobban, mert azt hitte, hogy ő is a nézők mulattatására szalad és ugrál a labda előtt!«

Kik voltak az első nyilvános magyarországi futballmérkőzés magyar résztvevői és mi történt velük?

A kapus Stobbe Ferenc. Évekkel ezelőtt halt meg, műépítész volt. Haláláig a futball nagy szerelmese, az MLSz örökös szövetségi kapitánya.

Hátvédek: Harsádi József, később sokszoros válogatott, most nyugalmazott postafelügyelő, Ashton, a másik hátvéd angol tanár volt, rég meghalt.

A három »tank«: Iszer, Pesky és Klebersberg közül Iszer Károly vas-utigazgató volt és pár évvel ezelőtt halt meg. Pesky nyugalmazott MÁV főfelügyelő, Klebersberg nyugalmazott postafőtanácsos

A csatársorból Hajós Alfrédet, a háromszoros olimpiai győztest jól ismerjük, Yolland Arturt is, aki

TOLVETH CIPŐÁRUHÁZ NOVI SAD

egyetemi tanár és a BEAC-nak ma is tanárelnöke, Ray Ausztráliába ment, Lindner Ernő, a híres uszó-bajnok a kereskedelmi minisztérium közlekedési osztályát vezeti, mint műszaki főtanácsos. Egyedül Ramaseder halt meg a csatárok közül.

Kár, hogy a BTC — mint annyi más nagy társadalmi egyesület — nem bírta az iramot a futballban és csapata ma az amatőrök között is a II. osztályban szerepel. Különben bizonyosan megrendezte volna a negyvenéves jubileumon a BTC—Cricketter mérkőzést, hiszen Bécsben is él még az akkori csapat utó-da.

Dr. Földessy János

Fizessék a Regge agra

Mibe kerül a futball-világbajnokság megrendezése?

A franciák csak most látják, hogy nagy fába vágják a fejszájukat, amikor elvállalták a Világbajnokság megrendezését. Hozzávetőleges számítások szerint három millió frankba fog kerülni a VB megrendezése. Ime néhány nagyobb költségvetési tétel:

Ázsiából csapatok költsége	175.000 fr.
Középamerika	125.000 „
Délamerika	110.000 „
USA	100.000 „
Argentina	100.000 „

Ehhez az összegekhez tessék hozzáadni tizenhat csapat napi költségmegtérítését, amelyet személyenként (versenyzők és vezetők) 3,5 dollárban állapítottak meg. Ezenkívül: minden csapatnak jogában áll öt nappal a kezdet előtt érkezni és két nappal a befejezés után távozni. Erre az időre is jár a költségmegtérítés. Bizony a frank mai árfolyamát véve, még a három millió sem lesz elég.

Bob Gregory, a kecseszkecsken bajnok feleségül vesz egy indiai hercegnőt

Londonból jelentik: London legnagyobb társadalmi eseménye Bob Gregorynak, a népszerű kecseszkecsken birkózónak és »Baba hercegnőnek«, a sarawaki fehér radsa legfiatalabb lányának tervbevetett házassága.

A radsa leánya egy estélyen ismerkedett meg a birkózóval. Megszerették egymást és elhatározták, hogy házasságot kötnek. Elhatározásukat nyilvánosságra is hozták.

A család azonban ellenzi a házasságot. A radsa jelenleg otthon van Sarawakban, de felesége, a rani, Londonban tartózkodik. A következőképpen nyilatkozott a helyzetről:

— A radsát kábelen értesítettem leányom elhatározásáról. Nagyon fájdalmasan érintett bennünket, hogy nyilvánosságra került ennek a házasságkötésnek a terve. Dehát a leányunk már 22 éves és ha férjhez akar menni, nem tudjuk szándékában meggátolni. Egyebet nem mondhatok.

Bob Gregory közvetlenül egy mérkőzés után tett nyilatkozatot. A mérkőzés közönsége erősen biztatta a birkózt és többen közbekíáltották: »Jó öreg Bob! Mi van a hercegnővel?« Bob ezeket mondotta:

— Határozottan állithatom, hogy a házasságkötés meg fog történni. Beszéltem a menyasszonnyal. Ragaszkodik elhatározásához.

Bob Gregory a londoni egyetem tanult, majd Párisban folytatta tanulmányait. Orvos akart lenni, de azután az orvostudományt otthagytta a birkózás kedvéért. Nemrég Prágában elnyerte Európa középsúlyú kecseszkecsken birkózóbajnokságát és Budapesten is ő volt a nemrég lezajlott kecseszkecsken-mérkőzések legnépszerűbb sztárja.

Nürnbergben 5:2-re győztek a magyar birkózók

A magyar válogatott birkózó csapat szeptemberi 4:3-as győzelme után pénteken késő este Nürnbergben a város válogatottjával mérkőzött. A magyar együttes 5:2 arányban győzött.

Japán feltétlenül megrendezi a tokiói olimpiát

Csicsibu herceg, az 1940. évi XII. olimpiai játékok védnöke Európából való hazaérkezése után fogadta Klingenberg német sportvezért, majd pedig a japán olimpiai bizottság hivatalos közleményt adott ki, amely szerint

az 1940. évi tokiói olimpiai játékok megrendezése biztosítottnak tekinthető.

A rendező bizottság tagjai a következő napon a Japán Atlétikai Szövetség vezetőivel különböző olimpiai stadiontervezeteket tekintettek meg. A japánok ugyanis a már meglévő Meidzsi-stadiont akarják az olimpiai játékok céljaira átalakítani s az átalakításnál a berlini, losangelesi és amsterdami stadion előnyeit igyekeznek hasznosítani.

Weissmüller felesége, Lupe Velez megvert egy bokszolóbíró

Hollywoodból jelentik: Hollywoodban nagy nemzetközi bokszolóversenyt rendeztek, amely hatalmas botrányba fulladt. Az egyik mérkőzés után a közönség viharos tüntetést rendezett Fred Gilmore döntőbíró ellen és pillanatok alatt olyan verekedés támadt, hogy a rendőrségnek kellett közbelépni.

A verekedést Lupe Velez hevesvérű mexikói filmszínésznő, Jonny Weissmüller volt uszóbajnok felesége okozta. Lupe Velez dühében felugrott a ringbe s ököllel támadt a bíróra, aki erre öltözőjébe menekült. A filmszínésznő nyomon követte és az öltöző bezárt ajtaját döngetve, rikoltozott:

— Gyere ki, ha férfi vagy és verekedj meg velem, ha merszed van.

Fred Gilmore azonban a harcias amazon követelésére sem nyitotta ki öltözője ajtaját. A tömeg teljesen összerombolta a nézőteret, feldöntötte a ringet s be akart törni az öltözőbe is, amikor végre a rendőrségnek sikerült szétverni a dühöngőket.

Badoglio marsall és a magyar úszótréner találkozása San Remóban

A külföldi magyar sportkarrieriek között érdekes Szász Imre, a kiváló egri uszó és műugró olaszországi pályafutása.

Szász Imre, mint az egri 60. gyalogezred főhadnagya küzdötte végig a világháborút. Az összeomlás után a felvidéki harcoknál elvesztette jobbszemét.

Egerben az uszósport egyik megalapítója volt, innen Olaszországba került és Rómában, mint az olasz olimpiai uszócsoport trénera működött, majd katonai uszóoktató lett.

A római uszóstadionban tanította az uszásra Mussolini két fiát is. Most ez évben San Remóban tanít.

Egy uszóversenyen bemutatott Badoglio marsallnak, amely alkalommal sokan autogramot kértek a híres hadvezértől, aki sokáig elbeszélgetett a volt magyar főhadnaggyal a világháborúról.

Fizessen elő a Reggeli Ujságra

A megmentett lélek

Regény

Irtta: FERTSEK FERENC

© 1937

Copyright by Reggeli Ujság and Publicitas Press Service. — Utánnomás tilos

Végre is mi köze neki, mi köze neki, Arató Mihály baranyapásztkándi lakos magyar állampolgárnak, ilyen messzemendően mi köze ezekhez az itteni dolgokhoz?

Az orosz ur jó és emberséges volt hozzájuk, ez igaz. Mikor le akarták váltani őket, tábornoktestvére után megcsinálta, hogy maradhassanak. Méhes Gabi betegen, elgyötörtten került közéjük, az urnő állította talpra, hónapokig nem engedte dolgozni, tömte beléje a sok tápláló jót, a konvojokat meg dugta, amivel lehetett, hogy szemet hunyjanak — ez is igaz.

Családbéli emberek voltak ők itten — szentigaz. De ugy is dolgoztak ám. Nem holmi lusta fogoly-módra, nem tessék-lássék, hanem szívvel-lélekkel, becsülettel; magyar ember, magyar földművelő, magyar béresmunkás módján.

Hát az életüket nem kockáztatták-e? Hiszen csoda, hogy csak Csomor Jóska harapott a fübe. És ma is és azóta is nem az életükkel játszanak mindennap? Mit — mindennap? A nap minden órájában s az óra minden percében!

A holtakat eltemette, a beteget gyógyította, a megszorodottat vigasztalta — az irtalmasság cselekedeteinek ő ime, eleget tett. Mást mit akarna még tenni?

Ez a szerencsétlen asszony megélt; talán meg is gyógyul még s elegendő pénze van ahhoz, hogy a nőcselédjével eljuthasson Szibériába a nővéréhez: mi gondja lehet még rá?

A fekete macska megint csak átfutott a jó szándékai országútján, keresztbe.

Élők az élőkkel, holtak a holtakkal!

Ó, Arató Mihály él. És élni is akar.

Az orosz urnő ellenben halott. Ha testében nem is, de lélekben az. Halott. Mit akar ő egy meghalttal, mit akar ő még ezzel a holt lélekkel itt?

Élők az élőkkel...

És akkor egy kicsike — kis pillanatra megvillant a szeme előtt egy mohó, cserepes száj, azután egy rakáska üvegcserép a fürdőszoba keramitján, amelyre kintől tágult szemek merednek üvegesen, csalódottan.

— Márfa! Hé, Márfa!

S elrugta az utból a fekete kandurt...

Márfával aztán összevágották — már ahogy egy jószándéku szakácsné, meg egy rendes, pontos, hadat viselt altiszt tudja az ilyet — összeszedték az urnő cök-mőkját. Csak meleget és meleget — ez volt a jelszó, hiszen Szibériába készülnek és Mihály hallott már egy egyet-mást Szibériáról...

Hohó ötlött az eszébe valami s erre be kellett mennie Turzanskynéhoz.

Hogy visszajött, szépen visszarakta mindent, amit eddig kivettek és előkeresték az urnő egyik

mindennapi ruháját, a népviselet, de azt is a legegyszerűbbet. Mert nem tanácsos manapság uriaszony képében utazgatni Vörösországban.

Sőt összetették a sütnivalójukat Márfával és az lett belőle, hogy még a Márfa »szép ruhából« is kimustrálták az urnőnek valót.

A bunda, a Turzanskyné bundája persze nem fog vágni hozzá, de azt úgy zabrállhatták is, nem?

... S eljött az utolsó éjszaka a Turzansky-házra, az utolsó éjszaka, amikor még jóbarát aludt a födele alatt.

Korán feküdtek le a fiuk, hiszen kétóránként volt az őrségváltás most is, mindegyikükre rákerült a sor.

Csak Mihály virrasztott a könyhában s az olajlámpás csodálkozva eregette szűken mért fényét a büttykös ujjaira.

Mihálynak volt még egy fontos tennivalója, amit tanácsosabbnak látott éjnek évadjára hagyni: Mihály aranyrubelesek, meg a Jelena Andrejevna ékszereit varrogatta bele az urnő, meg a maga ruhájába.

Az utra csak papírpénzt készített és egypár aranyat, szorultság esetére. A többiit verejtekben ügyeskedve varrogatta és tüntette el szoknyarácába, kabátgallér alá s egyéb titkos rejtekbe.

Még Márfának sem kell erről tudnia. Az asszonynép fecsegő... Ugyvan, minek tudjon erről Márfa is?

A fiuk is el vannak látva. Van megtakarított zsoldjuk s kaptak fejéknél egy aranyat is. A hátizsákjuk meg szakadásig tele van élelmiszerekkel; cipő, sajt, kolbász, szalonna, tojás, cukor, füstölthús, még bor is — nem halhatnak éhen hazáig se belőle!

Mert hát oly egyszerű a dolog, ugyebár — a fiuk most párokra szakadtak, elszórvá, más-más irányból beszivárognak a petrowszki lágérba, ott lehetőleg összeállnak a többiekkel, megbeszélnek persze a tiszturakkal előbb a dolgot s azután vagy kapnak vagont, vagy vesznek s megindulnak szépen Moszkva, azaz, hogy Magyarország felé...

(Folytatjuk.)

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Novisád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: Andree Dezső
 A kiadóhivatal felelős vezetője: **Blazsek Ferenc**
Pretpiata — Előfizetés:
 Egy óra 28— dinár
 (kihordó útján 30 din.)
 Három óra 80— dinár
 (kihordó útján 86 din.)
 Félévre 160— dinár
 (kihordó útján 172 din.)
 Zlazi svakodnevno - Megjelenik naponta
 Pošt. čekovni račun — Postacsekizsámia:
 Zagreb, 46.692